

Pravokotno dvorišče z dvonadstr. lepimi stebriščnimi arkadami
Velika kapela s 3 oltarji, štukaturami in dobrimi freskami v prezbiteriju
ter mnogimi slikami iz 17 in zač. 18. stol. V vel. oltarju votivna slika
z 2 portretoma. Krassenportal.

Stele, XL, 18.3.1926, str.31.

V 1. nadstr. kopalnici, na str pu Bacchus in vino. V glavnih sobah
1. nadstr. lepe štukature s ptički, pasovi in cvetlicami.

Stele, L, 23.8.1931, str.25.

Slika zunanjščine gradu.

Il.Slov.1928,1 IV,št.33, str.261.

Dobro vidni srednjeveški zid vi v onem de u gradu, ki leži na levi od glav-
nega vhoda. Gotski podzidek, oporni zidovi, okna. Posebno lepo je eno, ki
gleda na dvorišče. Gledališka dverana je v zvezi s cerkvijo, kot kor ali
gornja cerkev.

Baročna štukatura 1.pol.18.stol., v več sobah proti vrtu lepo po-
hištvo in rodbinski portreti. Sba Marije Terezije z njenim lastnim pismom
in portretom ter portretom Jožefa II in dr. V štukatura, ki so zelo dobre,
mrežaste rastl. oblike so vpletene ptice. Knjižnica imapar antičnik vezav in
prazgodovinsko p sodc, orožje itd.

Stele, LI,, 14.8.1929, str.32.

Sev. trakt 2 nadstr. istodobni sobi ali po izdelavi pavšalni portali ces. Franca Lotrinškega, Marije Terezije in Jožefa II. V neki drugi sobi štuki konca 17. stol., 4 freske predstavljajo alegorično noč, jutri, dan in večer.

Kapela: nižja pravokotna, obokana ~~stela~~ ladja in višji prezbiterij, ki ima ob slavolokavi strani lesen kor s kasetiranim stropom, poslikanim s križno ornamentiko. Balustrada je poslikana z imenom Jezusovim in Marijinim, z vazami in cveticami. Ladja enostavno belo poslikana, prezbiterij pokrit v višini kora ves s štukiranim trtjem, angeljskimi glavicami, v oglih pa dopasni reljefi sv. Katarine in sv. Barbare. Čepi kapetelji z angeljskimi glavicami z obeski. Ob 2 oknih pri oltarju in enem na levi strani so v medaljonih med štukaturami ~~na~~ dopasne freske iz 2. polov. 17. stol. V močno koloristični tehniki spominja na Callota, ki pa je bolj enobarven. Čelo realistično, pretirane forme, nelepi obrazi.

Ve oltar lepo delo zač. 18. stol. Kipi sv. Jurij, svetnik s krono na glavi, sv. Jožef, sv. Cecilija in sv. Barbara ter angelj. Temno ozadje, zlata ornamentika in kipi. V atiki precej poškodovana slika M. Oznanenja. Glavna slika votivna. Sv. Trojica v zg. delu krona Marijo na oblakih. Podaj dopasna ustanovnika Sauer in jegova žena, ki kažeta na pokrajino z Bravo in Haložam v ozadju. Medata pa ven. Čobra portreta.

~~xx~~ lesena prižnica pod slavolokom je okrašena z rezbarijo in slikami 4 evang., preprosto delo a značilno. Velike monum. figure v ~~zau~~

marjeni pokrajini. Na oltarju stoje majhne lesene orglje, čisto nebaročno delo. Na notranjih straneh kril je naslikano M. Oznanenje, deljeno na dve steni. Slog soroden Bregu.

V prezbitერიju visi slika M.Božje nošene od angeljev v nebo, značilno delo za

2 pol.18.stol. Velika skupina angeljev nosi Marijo v umazanordečkastem plašču. in plavem vihrajnem plašču. N barvan mnogo elementov tiste umazane koloristike 17.stol. Forme precej pvdarjene. Na drugi strani slika Vstajenja Gospodovega. Kristus pod beneč. vplivom 16.stol. Razburjeni stražarji spodaj tipične, nekoliko surove postave, katerih daljni oče je Rubens, 2.pol.17.stol. Ostr. oltarja bržkone iste delavnice 1.pol.18.stol. kot glavni. V desnem slika sv. Florijana, ki gasi ogenj na b rlu. Slika podoben oni v vel.oltarju. V drugem od istega moj tra sv. Anton *ad. Dalje slika prikazanje od smrti vstalega Zveličarja skupini ljudi. Kristus na Oljski gori. Slabša ekspresivna slika. Binkošti pl.o. značilna slika, bržkone iz 1.pol. 17.stol. "e vem ali je za naše razmere uvaževanja vredna.Chiaroscuro, umazan kolorit. Kristus na križu, Magdalena pod njem, v zelo slabem stanju. "azmeroma dobra pa je, Kristus nosi težki križ. V figuri, ki vodi konja Rubens, sicer elementi sev. realizma. V koloritu tipične poteze 17.stol. v alpskih deželan. Umazano sinja, precej huda rdeča, olivn zelena, močno pvdarjene telesne forme in poteze.

Na portalu v kapelo napis: Hanc Vni Trino aVe Deo pIVs obtVLitara illm? dn? dn? Georgius Frideric? Saver Comes ab et in Ankenstein Liber Baro in

Kosiak, dn in Wellan Schenstein Lilgenberg et Dornav haereditari Dapifer per Carnioliam Marchian : Slavoniae S:C:M: Cainereri et Consiliari non inclyti Ducat Styriae Confiniorū Selavniae et Paetrinae suprem aŋonae Provisor acei chara Cōnix Maria Barbara nata Comibiosa de Travtmansdorf.

V desnem križnem traktu glavnega dvorišča, ki se pride notri s l.nadstr. je ena soba pokrita na stropu z lesenim štukom 2 pol.17.stol, druga mala zraven pa ima fresko v rdečkasto rjavi barvi, enotono izvršeno, predstavljajočo pijanega bakha.

Sobe Forsterjevega stanovanja so pokrite z lepimi štuki iz 1.pol.18.stol. trije, kxxxxi košarice s cvetjem in ptički. Deloma sorodno štukom na ptujskem gradu. Zadnja soba je t.zv. absburška soba, kjer se nahaja v krasnem baročni kamnitem okviru portret Marije Terezije, ki je menda enkrat tu prenočevala. Na levo in desno pa je po en portret članov rodvine Kauniz.

V viskem srednjem st lpu, kjer jezv nik na vrhu je spodaj proti kapelici gledaj še manjše štiri glato okno, z gotskim orezom, dalje na glavnem dvorišču eno s vsločenim rtnikom in pod streho ena šilastax vrata. Pod streho so na velikem stolpu, ki je nedvomno najstarejši del stavbe vidni deli, ki so bili svojčas vidni, tako en ogel in več starih zidin. V kletih so deloma šilasti oboki.

Nemško ime Ankenstein. Prvi posestniki so bili Ankensteinovci. L. 1199 je bila na "tujskem polju, nasproti gradu huda bitka med ptujskim graščakom Friderikom in Madjari. L. 1323 je umrl zadnji Ankensteinovec (Friderik), grad prešel v last ptujskih grofov, l. 1428 Stubenberžanov do 1434. L. 1481 je grad razdejal ogrski kralj Matija Korvin. Grad zopet pozidali plemiči Zäkelni. Za nimi so prišlo Herbersteini do l. 1620, grofi Thurni do l. 1639, grofi Sauer do 1801. Za grofov Wurmbrandov l. 1851 je bil grad zopet popravljen.

Na dvorišču stoji velika c. sv. Trojice, ki jo je sezidal grof Thum. Veliko let je bila farna c. Nad cerkvijo je prostorna viteška dvorana. Skozi posebna vrata se pride na drugo dvorišče. Tu je prostorna jedilnica z nad 100 let starim pohištvom, ~~ki je okrašena s sliki~~ V jedilnici so mnoge slike cesarske rodbine iz dobe M. Terezije. V sobi za gospe je krasna peč iz sivega marmorja. Nad njo je podoba M. Terezije iz rezanega kamna.

Slov. gospodarn , l. 1895, 163-164.

L. 1674 je grof Friderik Sauer dal povečati grad in ob tej priliki je dal postaviti novo kapelico sv. Trojice. Imela je 4 oltarjev: vel. oltar sv. Trojice, str. M. b., Antona Pad., Florijana. Cerkev je bila zelo prostorna, okrašena s slikami in kipi (Rašpovo poroč ilo, Pettau 281)

pravi, da je bila neka časa župna cerkev, dokler ni bila sedanja c. sv. Barbare postavljena.

Slov. gospodar, 1889, cerkvena priloga 2

str. 6.

Da je nekdanja ogrska oblast segala v okoliš, kjer teče Dravinja v Dravo, priča stoletna pravda za posest okraja in gradu Borl ob Dravi. Okoliš, ki so ga prejkone okoli l. 1200. iztrgali Ogrom gospodje iz Draneka in tamkaj sezidali grad, zahtevajo Ogrji še več ko sto let kasneje kot del Ogerske (1337 : "castrum Anchensteyn in partibus Hungarie situm, in Ungarico Bornyl dictum"). Po sidru (Anker) v grbu Draneških je dobil grad nemško označbo Ankenstein. Za grad in okraj je državno pripadništvo še dolgo neodločeno. Borba zanj gre med Ogrsko in Štajersko. Vsaj za dobe Ptujskih gospodov (izumrli 1438), ki so ga pridobili od Draneških, ima Borl neke vrste eksteritorialen položaj, tako da Ptujski niso bili zanj dolžni služiti niti rimsko-nemškemu niti ogerskemu kralju.

Milko Kos: K postanku ogerske meje med Dravo in Rabo.

ČZN. XXVIII. 1933. str. 144.

Stari napis: IMpLeto fIDas sanCte....patrone preCes...1752.

Zadnji del izpodkopan in potreben popravlja.

Stele, CXXVI, 8.8.1937, str.39.